

Aan de voorzitter van de Vaste Kamercommissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. mevr. A.G. Wolbert
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Utrecht, 28 maart 2013

Kenmerk: UB.2013.044.WL

Betreft: voorbereiding op Algemeen Overleg passend onderwijs d.d. 3 april 2013

Geachte mevrouw Wolbert,

Op 3 april 2013 spreekt de Vaste Kamercommissie OCW over de voortgang van Passend onderwijs en de wet Kwaliteit (v)so. Graag wil de PO-Raad de volgende punten meegeven ter voorbereiding op het algemeen overleg.

Passend onderwijs

Voortgangsrapportage

De voortgangsrapportage laat zien dat er veel gebeurt en dat de schoolbesturen en samenwerkingsverbanden voortvarend te werk gaan om passend onderwijs vorm te geven. De PO-Raad blijft benadrukken dat passend onderwijs een complexe stelselherziening is die niet onderschat moet worden. De PO-Raad wil nogmaals aangeven dat op 1 augustus 2014, bij het inwerking treden van de wet, de samenwerkingsverbanden aan de wettelijke verplichting zullen voldoen maar dat daarmee het nieuwe stelsel niet volledig werkt, daarvoor is tijd nodig. In het kader van de voorbereiding wordt in veel samenwerkingsverbanden een start gemaakt met de ondersteuningsplanraad. De PO-Raad vindt het van belang dat ouders en personeel in een zo vroeg mogelijk stadium worden betrokken. In gezamenlijkheid met ouderorganisaties en vakbonden komen hiervoor instrumenten ter beschikking.

Inhoudelijke voortgang

In de voortgangsrapportage wordt ook melding gemaakt van het feit dat er in deze fase van de voorbereiding veel aandacht voor organisatorische zaken is en dat de inhoudelijke ontwikkelingen nog wat minder aandacht hebben. Dat is een logische constatering als in ogenschouw wordt genomen wat er allemaal geregeld moet worden. De PO-Raad is verheugd dat inmiddels 65 samenwerkingsverbanden po een verzoek bij de PO-Raad hebben ingediend voor het organiseren

van een inhoudelijk clinic of werkbijeenkomst op het niveau van het samenwerkingsverband. Dit laat zien dat de inhoudelijke ontwikkeling goed op gang komt.

Toezichtkader

In de voortgangsrapportage wordt een toelichting gegeven op het nieuwe toezicht op de samenwerkingsverbanden. De PO-Raad kan zich vinden in het uitgangspunt van risico gestuurd toezicht. Wel heeft de PO-Raad grote moeite met het feit dat het samenwerkingsverband wordt aangesproken op de eerdere inspectieoordelen van de scholen binnen het samenwerkingsverband en de deskundigheid van de leraar. Volgens de PO-Raad is het bevoegd gezag verantwoordelijk voor deze zaken en niet het samenwerkingsverband.

Medicatioediening.

Er zijn inmiddels diverse protocollen en praktijkvoorbeelden beschikbaar. Deze zijn juridisch getoetst en worden op korte termijn op diverse websites gepubliceerd. De PO-Raad is van mening dat scholen in overleg met hun personeel en ouders hierover goede afspraken moeten maken en het protocol kiezen dat bij de school past.

Flexibele arrangementen

De nieuwe wet biedt veel ruimte om flexibele en meer integrale onderwijsarrangementen te organiseren binnen het samenwerkingsverband, zoals bijvoorbeeld integratieklassen in het vo. De PO-Raad is verheugd dat ook binnen het primair onderwijs de mogelijkheid wordt gecreëerd om leerlingen tijdelijk op een andere adres les te geven dan waar ze staan ingeschreven maar acht daarvoor een nieuwe voorziening in de vorm van een OPDC niet noodzakelijk. Dit kan bijvoorbeeld door middel van symbiose, waarbij de gezamenlijke activiteiten tussen regulier en speciaal onderwijs georganiseerd kunnen worden.

Transitie jeugdzorg

Mede op basis van de conclusies van de Transitiecommissie Stelselherziening Jeugd maakt de PO-Raad zich grote zorgen over de voortgang van de transitie jeugdzorg. Al eerder wees de PO-Raad op het niet synchroon lopen van de transities passend onderwijs en jeugdzorg, terwijl er vanuit de samenwerkingsverbanden al begin 2013 op overeenstemming gericht overleg met de gemeente dient te worden gevoerd over de afstemming tussen onderwijs en zorg.

De vraag is of dit haalbaar is wanneer de gemeenten nog onvoldoende helder hebben welke middelen en ondersteuning ingezet kunnen worden rond de zo gewenste zorg in en om de school. Ook roept dit de vraag op of de continuïteit van zorg nog wel gegarandeerd kan worden, met name in de samenwerking tussen instellingen voor jeugdhulp en scholen voor speciaal onderwijs die onder de noemer één-kind-één-plan zowel behandeling als onderwijs geven aan kinderen en jongeren met ernstige en complexe problematiek. Het is niet acceptabel dat hierdoor leerlingen tussen de wal en het schip dreigen te vallen. In een aantal gevallen is aanvullende zorg onontbeerlijk om specifieke onderwijsarrangementen mogelijk te maken (o.a. waar het gaat om specifieke doelgroepen als leerlingen met een ernstige meervoudige beperking (EMB) en zeer moeilijk opvoedbare en lerende kinderen (ZMOLK).

Samenwerkingsverbanden hebben nu al te maken met gemeenten die aangeven niet te willen samenwerken binnen de door OCW vastgestelde grenzen van de onderwijsregio. Dat leidt tot de situatie dat samenwerkingsverbanden die OOGO moeten voeren met verschillende gemeenten

eigenlijk verschillende regionale ondersteuningsplannen zouden moeten hebben. De PO-Raad vindt dit een zeer ongewenste situatie en pleit voor samenwerking en afstemming tussen gemeenten daar waar het het OOGO betreft.

AWBZ-middelen

Er is momenteel nog veel onduidelijk over de veranderingen binnen de AWBZ. De afgelopen jaren hebben opeenvolgende bewindslieden, samen met de Tweede Kamer, erkend dat de onderwijsfinanciering voor leerlingen met ernstige beperkingen tekort schoot om deze leerlingen op verantwoorde wijze aan het onderwijs te laten deelnemen. De middelen die daarop via de regeling "Afbakening AWBZ en onderwijs" na CIZ indicatie en via de ouders beschikbaar waren, komen naar het zich nu laat aanzien volledig te vervallen. De 10 miljoen euro vanuit de compensatiemaatregel AWBZ blijven beschikbaar en komen, weliswaar niet geoormerkt, in het algemeen budget van de SWV terecht. De PO-Raad is van mening dat ook de middelen uit de regeling "Afbakening AWBZ en onderwijs" via de gemeenten beschikbaar moeten blijven. Het risico bestaat dat deze leerlingen anders van onderwijs verstoken blijven.

Wet kwaliteit (V)SO

Het speciaal onderwijs is voortvarend aan de slag met de invoering van de onderdelen van de wet kwaliteit. Met name de vormgeving binnen het VSO van de verschillende uitstroomprofielen vraagt de nodige inspanning van de scholen. Daarbij is nog een aantal knelpunten te noemen:

Bekwame en bevoegde docenten

In de diplomagerichte stroom van het VSO wordt gewerkt met dezelfde vakgebieden en vakdocenten als in het VO; echter de arbeidsvoorwaarden zijn vanuit de geldende CAO's dusdanig verschillend, dat het voor het VSO problematisch is/wordt om in voldoende mate te kunnen beschikken over bekwame en bevoegde docenten, waarvoor de middelen op dit moment ontbreken.

Arbeidstoeleiding

In de arbeidsgerichte stroom van het VSO wordt op diverse manieren gewerkt aan verantwoorde arbeidsvoorbereiding (zowel algemene werknemersvaardigheden als vakmatige vaardigheden). Dit gebeurt op een vergelijkbare wijze in het LWOO/PrO. De benodigde faciliteiten daarvoor (materialen, middelen, huisvestingsvoorzieningen etc.) verschillen echter van die van het LWOO/PrO (VO) waardoor het VSO belemmerd wordt bij het voorbereiden van leerlingen/jongeren op een duurzame arbeidsplek.

Beide elementen vragen om een versnelde oplossing van de knelpunten die er op dit moment wettelijk zijn tussen het VO en het VSO. De PO-Raad vindt de ontvlechting tussen SO en VSO hiervoor een te zwaar en daarmee ongewenst middel en is voorstander van een praktische oplossing rond deze knelpunten.

Samenvattend vraagt de PO-Raad:

- Een gefaseerde invoering met voldoende tijd om aan de geformuleerde kwaliteitsstandaarden van het toezichtkader op de samenwerkingsverbanden te kunnen voldoen. De ervaring leert dat de invoering van een stelselwijziging niet binnen drie schooljaren gerealiseerd kan worden. De PO-Raad benadrukt hierbij de rolzuiverheid van alle betrokkenen.

- Keuzevrijheid in het al dan niet verantwoordelijkheid nemen van medicatietoediening.
- Om ruimte voor maatwerk om flexibele arrangementen te kunnen vormgeven en geen nieuwe voorzieningen bij wet vast te leggen. Invoering van deze stelselwijziging staat of valt met regionaal maatwerk.
- Borging van de continuïteit van de zorg, met name in de samenwerking tussen instellingen voor jeugdhulp, gemeenten en scholen voor speciaal onderwijs. Hiervoor is het noodzakelijk dat de transitie jeugdzorg geen extra vertraging oploopt. Wij vragen u er op toe te zien dat bij de behandeling van de jeugdwet geen extra vertraging wordt opgelopen.
- Samenwerking van gemeenten binnen de onderwijsregio's (samenwerkingsverbanden) op de onderwerpen waarop OOGO betrekking heeft.
- Het beschikbaar blijven van de middelen via gemeenten uit de regeling 'afbakening AWBZ en onderwijs', voor het onderwijs aan complexe doelgroepen.
- Om een versnelde oplossing voor de knelpunten die er op dit moment wettelijk zijn tussen het VO en VSO.

Hoogachtend,

W. Ludeke
Bestuur PO-Raad